

ROMALILARA MEKTUP (Tanrı'nın Kayra İlkesi)

MEKTUBA GENEL BAKIŞ – YORUM

İncil'in içerdiği yirmi bir mektup arasında önemi belki de ön sırayı tutan, düşünürlerin hatta filozofların aklını aydınlatıp onları şevke getiren bu yazı yüzyıllar boyu tanrıbilimcilere ışık saçtı, nice bilgini Tanrı insan ilişkisinin hem derinliklerine hem de yüksekliklerine uzanmaya yönlendirdi. Namları ön sırada beliren tanrıbilimciler birçok dilde Romalılar'la ilgili yorum kitaplarını kaleme aldı. Bu İncil parçası üzerinde durmayan, onu araştırmaya koyulmayan tanrıbilimci yoktur demek yanlış olmaz. Günümüzde Türk inanlı topluluklarının İncil'i okumalarına, onu araştırmalarına, küçük çapta da olsa bir katkıda bulunmaya canla başla çalıştım. İncil'de yazılı mektubun Hellence metninden başlayarak birçok kaynaktan bilgi topladım.

Duam dileğim, Mesih'in yeniden gelişi daha gecikecek olursa Türk inanlılardan tanrıbilim eğitimi görmüş Hellence'yi hatta İbranice'yi öğrenmiş bireylerin bu türden bir yorum kitabını daha geniş çapta yazmalarındır. Bunun gerçekleşeceğine inanıyorum. Yorum, Sevinç Getirici Haber'in (İncil) en son çevirisine dayanıyor. Bu baskı daha elinizde bulunmuyor, ama metni açıklamalarla birlikte yorum kısmının önüne ekledik. Görüleceği gibi, anlatım aracı Türkçe arı dildir; ama birçok yerde eski terimlerden de kaçınılmıyor. Bu yorumu okumadan önce Tanrı'ya dua ederek geniş çaplı anlayış sağlamanızı O'ndan dileyin. Burada kapsanmayan bazı ayetleri daha iyi anlayabilmenize, bunları başkalarıyla paylaşmanıza Tanrı gerekli kavramı size sağlasın.

Bu yazı 'mektup' adını taşıyor, ama buna 'tanrıbilimsel ve bilimsel inceleme' dememiz daha doğrudur. Yazar Pavlos karşısındaki konulara ve sorunlara ruhsal-akılsal yöntemle art arda yaklaşmaktadır. Karanlıktaymış gibi görülen konuları esinle tanrısal ışığa çıkarıyor, günah ve kayra konularına ağırlık veriyor. Yazıda hem yargı hem de kayra ögesi belirgindir. Düşüş ve kurtuluş, iman ve sadakatsizlik, eziyet ve izzet, doğaüstü umut, engin yürekli hizmet, bireyin ruhsal bağlantısı, vb. Yazar Pavlos kişisel dua yükümlülüğüyle yazıyor. Ezeli-ebedi konularla yüklü olgularla yersel yükümlülükleri, yüce yöntemleri kişilere açıklıyor. Bu yazı senli benli dille Mesih doktrinini sunarken, bıktırıcı kalıpcı üsluptan nasıl kaçınılacağı gereğini gösteren akıllı bir örnektir.

Ana öğretiler şöyle sıralanabilir:

1. İnsanla ilgili öğreti
2. Tanrı'yla ilgili öğreti
3. Tanrı Oğlu'yla ilgili öğreti (kurtarma, doğrulukla donatma)
4. Kutsal Ruh'la ilgili öğreti
5. Sorumluluklarla ilgili öğreti
6. İsrail'le ilgili öğreti

YORUMLAR KESİMİ:

BÖLÜM 1

Eski çağın mektubu en başta yazarın adıyla açılırdı. Başlangıçta Pavlos'un kendisini tanıtmayı vurgulanmalı; çünkü hem ona hem de çağrıldığı hizmete meydan okuyanlar onu adım adım izlemekte, saldırıyı ara vermeden sürdürmekte, onu karalamaktaydı.

1. Pavlos Mesih İsa'nın uşağıdır (1:1)
2. Haberci (resul, elçi) olmaya çağrılanıdır (1:1)
3. Tanrı'ca özel hizmete görevlendirilmiştir (1:5,6)
4. Başka yerdekilere olduğu gibi, Roma'daki inanlılara da mektup yazmaya Tanrı'ca esinlenmiş ve görevlendirilmiştir o (1:1,5). Pavlos İncil'i yaymaya atanan *Apostolos*'tur. Bu sözün asıl anlamı *Gönderilen*'dir. Bir devletin onu temsile gönderdiği elçi. Görevi, Tanrı'nın İsa Mesih'te odaklanan müjdesini insanlara iletmek.. Bu tanrısal hizmete atananda belirli özellikler derişir: İsa Mesih'i bedende görmüş olmak, O'nun tarafından atanmak (bkz. Efesoslular 1:20; Habercilerin İşleri 1:12-26). Mesih'in dirilişine ve göklere yükselmesine tanık olmak (bkz. Habercilerin İşleri 1:22; Galatyalılar 1:1-12).

İsa Mesih'in uşağı Pavlos İsa'nın on iki öğrencisinden değildir. Tersine Mesih'e, öğretilerine ve O'nun bağlılarına dış bileyen bir din bağnazıdır. Şam yolunda gökten ona seslenen İsa Mesih'e iman etti, O'ndan aldığı yeni yaşamı kesin kanıtlılıkla tanrısal uluslara yaydı, kilise toplulukları oluşturdu, sonra da onlara mektuplar saldı. Bu yazıda ayetlerin her biri üzerinde durulmayacak. Yine de ana konunun belirgin biçimde akımına bağlılık gösterilecek.

İncil'in (*Evangelion*) kökeni Eski Antlaşma'dadır, ama Yeni Antlaşma'da Mesih'in kişiliğinde belirmiştir (Yeşaya 40:9; 52:7; 61:1; Yoel 2:32). Bu kullanım Yeni Antlaşma'da yaklaşık altmış kez geçer. İncil'in baş yayıcısı diyebileceğimiz Pavlos Mesih'i dirilmiş olarak yücede gördü ve O'ndan İncil'in tanıtıcısı atandı. Sonradan çağrılan bu kişi Haberciler'in en önemlisi oldu. İsa Mesih insanı kendisine çağırır: O'nu günahattan arıtmaya ardından da tanığı kılmaya (bkz. 1:6,7; 8:28,30). Herkes bu çağırıcıyı değerlendirmeli; ters durumda onu tepenler sorumlu tutulmalı. Bu karar kişiyi canının esenliğine götürür, karşıt yöntemi benimsemekse canın mahvına.. Mesih'e bağlılık seçimdir. İncil'e çağrı günahlı bireyin karşılaştığı asal çağrıdır. İncil öz dilde *Evangelion*'dur: Sevinç Getirici Haber. Genellikle İncil'e Yeni Antlaşma denir. Eski Antlaşma Musa'ya gelen tanrısal yasa (şeriat) hayvan kurbanlarıyla ilgilidir. Yeni Antlaşma, Tanrı'nın tüm insanlıkla gerçekleştirdiği yeni ve son uygulamadır: İsa Mesih'in bağışlamalık kanıyla, kayrayla beliren kurtuluş ve yaşam. Sonsuzu kapsayan Antlaşma. "İsa Mesih dün, bugün ve sonsuzlara dek O'dur" (İbraniler 13:8; 1:12).

İncil Arapça kullanımdır; ciladan türev olabileceği düşünülüyor: '*Parlama, cilalanma, görünme, belli olma.*' Bu sözün içeriği, Tanrı'nın tüm insanlığa gönderdiği ve sunduğu Sevinç Getirici Haber'dir. Musa, peygamberler, Mezmurlar bu habere önceden tanıklık etti (bkz. 3:21,28). Bu nedenle yazar Pavlos, "Sevinç Getirici Haber'e bağlılığımdan utanç duymuyorum" (1:16) diyor. İncil'e bağlılık utanç değil övünçtür. Çünkü bu vahiy

insan düşüklüğünün Tanrı gücüyle karşılanışını açıklayan belgedir. Tüm insanlığı içeren tanrısal kurtuluş bütünlemesi.

Sevinç Getirici Haber Tanrı'nın Oğlu'yla ilgilidir (1:4). Tanrı özelliğinin niteliği ve gücü tek kişide –Mesih'te– toplanmıştır. Bu, tanrısal gizemdir; sadece Kutsal Ruh'un yüreği aydınlatmasıyla anlaşılabilir. Bu özellik Tanrı ve insan doğasının hiçbir önemini yitirmeden Mesih'te birleşmesidir (bkz. II.Korintoslular 4:4; 5:19,20; Koloseliler 1:19; İbraniler 1:6-8). Beden kuşanan Mesih İbrahim'den önce vardı (bkz. Yuhanna 8:58) ve Kayser Augustus'un günlerinde doğdu. O, Tanrı özelliğiyle konuştu, görkemli işler gördü, günahları bağışladı, vb. Öte yandansa acıktı, susadı, ağladı, yoruldu, işkence çekti ve öldü.

Mesih'siz İncil düşünülemez. O'nun Baba'yla öncesiz-sonsuz Oğulluk-Babalık ilişkisi yadsınınca İncil tüm önemini yitirir. İncil "Her iman edene kurtuluş sağlayan Tanrı gücüdür" (1:16). İsa Mesih'in Baba'ya eşit önemine kara çalmak, İncil'i Tanrı gücünden soymaktır. Eski Antlaşma O'ndan Tanrı'nın Oğlu olarak söz eder (bkz. Mezmur 2:11; Süleyman'ın Özdeyişleri 30:4; Yeşaya 9:6). Tanrı'nın Mesih'e "Sen Ben'im Oğlumsun Baba oldum sana bugün" (Mezmur 2:7; İbraniler 1:5) onayıyla konuşması, O'nun Meryem'den doğmasıyla ilgili değil ölümler arasından dirilişiyle ilgilidir. Dirilişiyle kanıtlanmayan İsa'ya Tanrı'nın Oğlu denemezdi (bkz. Habercilerin İşleri 13:33). Mesih'i yeryüzüne gönderen Baba Tanrı, O'nu ölmeye ardından da dirilmeye gönderdi; kendisini Oğul niteliğinde tanıttı ve atadı.

Mesih'in Baba'ya ilişkin öncesiz-sonsuz '**Oğul**'luk özelliği, Baba Tanrı'nın öncesiz-sonsuz niteliğiyle kesin uyumdadır (bkz. Mezmur 2:7). Tanrı, bugünü başlangıcı-sonu olmayan '*şimdi*' dedir. Beden kuşanan Mesih Tanrı'nın Oğlu olduğunu kanıtladı (bkz. İbraniler 1:5,6). İsa'nın vaftizinde Baba Tanrı bunu tanıtladı (bkz. Matta 3:17). Değişme dağında Baba Tanrı bunu belgeledi (bkz. Matta 17:5). Dirilişinde bu birlik evrene sergilendi (bkz. Habercilerin İşleri 13:34,35). "Bu Oğul görünmeyen Tanrı'nın görünen kişiliği (*ikon*), tüm yaratılışın ilk-doğanıdır (*prototokos*)" (Koloseliler 1:15). Yaratan her şeyden öncedir. Mesih, **Yaratan**'dır (bkz. Yuhanna 1:3).

İsa Mesih, ölümler arasından dirilerek kutsal doğasıyla Tanrı'nın Oğlu olduğunu kesenkes kanıtladı (1:4). Mesih'in ölümüyle dirilişini yadsıyan, elbette O'nun Tanrı Oğlu olduğunu kavramakta kösteklenir kalır. Mesih'in kilisesi iki bin yılı kapsıyor. Bu olgu O'nun ölümüne ve dirilişine kanıtlık eden bir göstergedir. Melek Cebrail O'nu Meryem'e Tanrı'nın Oğlu olarak tanıttı (bkz. Luka 1:35). Tanrı yüceden, "Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum" diye seslendi (bkz. Matta 3:17; 17:5; Markos 9:7; Luka 9:35,36; Matta 2:15). İsa Tanrı'nın Oğlu olduğunu vurguladı (bkz. Matta 26:63,64; 27:43; Yuhanna 5:17,18,25; 10:36,38). İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğu İncil'de hep yinelenen gerçektir (bkz. Matta 14:33; Yuhanna 1:34; 11:27). Cinler bile O'nun bu özelliğini tanıdı (bkz. Matta 8:29). Tanrı, İsa Mesih'i O'nun Oğlu niteliğinde açıkça söyleyende kalır (bkz. I.Yuhanna 4:15).

İsa Mesih'in çift yönlü niteliğini tanımamak, O'nu yadsımakla birdir. O, Davut soyundan doğan –tam insan ama günahsız– İnsanoğlu'dur. Varlığındaki kutsallık ruhu yönünden, ölümler arasından dirilen, her durumda gösterdiği güçle Tanrı'nın Oğlu (1:4). Baba O'nu öncesiz çağlardan beri Oğlu atadı (bkz. Mezmur 2:7). Tanrı'nın öncesiz BUGÜN'ünde

Mesih O'nun Oğlu'dur. Hiç değişmeyen Tanrı'nın, Oğul'a Babalığı da değişmez (bkz. Malakya 3:6). "İsa Mesih dün, bugün ve sonsuzlara dek O'dur" (İbraniler 13:8). "Tanrı'nın Oğlu Rabbimiz İsa Mesih" (4). Budur O'nun kesin ve belirgin ünü. İsa'ya inandığını söyleyen O'na bu isimlerle bağlanmazsa İsa ileride o kişinin Yargıç'ı olacak (bkz. Yuhanna 5:22,23,27; 8:16). O, Baba Tanrı'yla birdir eşittir. Yaratan'dır, Kurtaran'dır. Kutsal kılan, koruyan, gelecek Hükümrân, yargılayan. O herkesin Rabbi'dir (bkz. Habercilerin İşleri 2:36; 10:36). O'na ilişkin verilen güvenlik şudur: "Çocuklarım, size yazıyorum. Çünkü O'nun adındaki yeterlilikle günahlarınız bağışlanmıştır" (I.Yuhanna 2:12). Ölümler arasından dirilen İsa Mesih bu yeterlilikle her dileyene arınma, kurtulma, sonsuz yaşam verir (bkz. İbraniler 7:25 ; 2:9-11).

İsa Mesih tüm gereksinimlerimizi karşılar. Herkese sağladığı yaşamın yanı sıra *haris* (*kayra, inayet*) verir. Bu hiçbir karşılık istenmeden Tanrı'nın dileyene uzattığı yeniden doğuş ve kurtuluştur (1:5); isim olarak mektupta yirmi beş kez kullanılıyor. *Harisma* biçiminde altı kez. Fiil olarak bir kez, *harizomai*: (bağışlanıyorum; bkz. 8:32). Aynı kökenli *hairomai* (sevinçliyim) üç kez geçer. Seven Tanrı, Oğlu Mesih'in kurtarmalığıyla O'na kurtaran niteliğinde iman edenin günahlarını saymıyor; tersine o kişiye bilinen her doğruluktan apayrı bir doğruluk '*sayıyor*' (bkz. 4:3,9; Yaratılış 15:6). Mesih'in haçta dökülen kanını, günahlı insan yararına Tanrı bağışlamalık sayıyor. Günahlı'nın günahınıysa İsa Mesih'e yüklüyor. Karşılıksız.. Bu kayradır. Tanrı'nın suçludan aradığı her gerekçeyi Mesih karşılıyor. Mesih'e iman, Tanrı'nın adaletli katında günahlı'nın kayrasal arınmasını sağlıyor.

Yazar Pavlos kayrayı habercilik göreviyle aynı sıraya koyuyor (1:5; bkz. Efesoslular 3:8). İkin Saul adıyla tanınan Pavlos, şam'a inanlılara eziyet çektirmeye giderken yücelerden kendisine açıklanan Mesih'ten kayra (*haris*) buldu, günahlarının affına erdi. Aynı olayda Mesih ona "seni gönderiyorum" dedi (bkz. Habercilerin İşleri 26:16-18). Mesih'in kayrasına kavuşup yeniden doğan inanlı bu kayrayı herkese bildirmeye gönderilir. Mesih kurtardığı insanı herhangi bir dine bağlamaz. Bu kişi en güç koşullarda bile Tanrı'nın göndermesini (*apostoli*) değerlendirir. Mesih dirilişinden sonra kendileriyle buluştuğu öğrencilere şunu bildirdi: "Baba beni gönderdiği gibi, ben de sizleri gönderiyorum" (Yuhanna 20:21). Kayra armağanıyla donatılan, müjdelemek yetkisiyle de donatılır. Mesih'in adını başkalarına bildirmeyen, kayranın tüm boyutunu kavrayamamıştır. Kayra müjdesi içeride saklanamaz; her zaman her durumda ilan edilir. Tanrı'nın haç üzerinde Mesih'te bütünlediği o benzersiz eylemin müjdesini inanlı bunu bilmeyenlere tanıtır.

Mesih'in çağrısı geneldir ve evrenseldir (1:6,7). Bu çağrı Tanrı'nın sevgisinden kaynaklanır. Onu değerlendirene kayra ve esenlik verilir. İnanlı Baba'yla Oğul tarafından çağrılanlardır (8:30; 11:29; bkz. I.Korintoslular 1:23,24; Efesoslular 1:18; Filippililer 3:14). Bu ve başka yerlerdeki vurgulamalar Mesih bağlılığının göksel çağrıyla ilgili olduğunu belgeler. Roma'da yaşayan yaklaşık bir milyon insan arasında buna sarılanlar bir avuçtu; ama onlar sonsuzu kucaklamaktaydı. İmanla hem şimdiyi hem de gelecek çağları.. Bunlar iman buyruğuna uyanlardır (1:5). İman etmek ve buyruğa uymak değişik deneyimdir; ama bunlar birbirinden ayrı düşünülemez. Mesih'e kesenkes bağlanmayanın Tanrı'ya inanması bir din alışkısından öteye gidemez. Tanrı'ya iman kayra yoluyla; bunun sonucuysa esenliktir (bkz. Yuhanna 1:16,17). Mesih'in sunusu ve buyrukları öneme alınmaksızın inanmak sadece kafa sallamaktır.

Roma'daki inanlılar sağlıklı iman aşamasına çağrılmış ve bunu değerlendirmişti (1:7). Öyle ki, imanları başkalarını olumlu biçimde etkiliyor. Topluluğun çoğunluğu paganlıktan kopmuş. Paganlıkta iman ögesi yerine batıl itikat, özsüz-anlamsız yinelemeler ve cansız putlara eğilmek ön sırada yer tutar. Ama Roma'daki inanlılar imanla Mesih'e kavuştuklarında (3:24,25), O'na canı gönülden bağlandılar. Öyle ki, imanları herkese örnek oldu. "İman dışında Tanrı'yı hoşnut etmek olanaksızdır" (İbraniler 11:6). Bu iman basmakalıp kafa egzersizi yapmak değil; can ruh beden, kısacası tüm varlığın kafayı bir yana itmeksizin "BEN BEN'İM" (Mısır'dan Çıkış 3:14) diyen tekte üç, üçte tek diri Tanrı'ya hiçbir koşul ve bağ olmaksızın güvenmek, gün günden iman yolculuğunda yenilenmektir. Tanrı'nın kişiliğine ilişkin münakaşa, tartışma, şüphe taşıma düpedüz imanı baltalar ve kısıtlar.

Ardından, yazar Pavlos kendi imanının onu nereye götürdüğünü anlatır (1:8). Tüm varlığıyla Tanrı'nın Oğlu'na hizmet ve inanlılar için dua dilek (1:9,10). Pavlos'un 'borçluyum'(1:14) kullanımına dikkat edilmeli. Borçluluğunun bir özelliği inanlılar yararına dua (1:9), ikinci özelliği Sevinç Getirici Haber'i müjdelemek (1:15), üçüncüsüyse Sevinç Getirici Haber'in gerektirdiği yerlere gitmek (1:10; bkz. Matta 28:19). *Apostolos* sözünün *Gönderilen* olduğu anımsansın. Pavlos Roma'da Tanrı'nın sevdiklerine kavuşmak için can atıyor; ama bunun kendi kararıyla değil, Tanrı'nın kararıyla olması için sürekli dua ediyor (1:9). Bunda Tanrı'yı tanık gösteriyor. Bu boş bir ant değil, su götürmez imana dayanan Tanrı isteğine teslim olmaktır.

Buna ilişkin Pavlos'un ödünsüz kanısı, üstelemeli vurgulaması düşünölsün: "Eğer Sevinç Getirici Haber'i yayıyorsam, bu benim için övünç nedeni değildir. Bunu yapmak zorundayım. Sevinç Getirici Haber'i yaymazsam yazıklar olsun bana!" (I.Korintoslular 9:16). Roma'yı ziyaret özleyişi, oradaki inanlılara ruhsal bir bağış sağlamak (1:11), yüreklenmek ve yüreklendirmek (1:12), Roma'da ürün toplamak (1:13-15) içindir. Yunanlılar'a ve Barbarlar'a borçludur o. Yunanlılar, uluslar sözüyle eşdeğerdir. Bunlar Yahudi halkı dışında olanlar, Hellence konuşanlardır. Barbarlar ise Hellence'yi konuşmayan, bu kültürü benimsemeyenler (1:14). Pavlos bunların veya Yahudi halkının karşısında Sevinç Getirici Haber'e bağlılığından hiçbir utanç duymuyor (1:16).

Sevinç Getirici Haber (*Evangelion, İncil*) mektupta isim olarak on kez geçer: (1:1,9,16; 2:16; 10:16; 11:28; 15:16,19,29; 16:25). Fiil olarak (*Evangelizo, evangelizomai*) dört kez geçer (1:15; 10:15x2; 15:20). Romalılar'a mektup, İncil'in tanrıbilim ışığında açıklanışıdır. Burada 'İncil', kurtarıcı Mesih'in kişiliğiyle belirgin bağdaşıklıktaadır. Mektup İncil'in öz niteliğini, anlamını, etkisini, imanla atbaşı beraber gittiğini belirtir. İncil'in bildirisi her çağı, her insanı ve kuşağı kapsar. Tanrı'ca insanlığa açıklanan vaatler, öte yandan da yargılar O'nun insanlığı içeren tasarılar zinciridir: Günahtan kurtuluş, yaşam özgürlüğü, sonsuz yaşam gönenci, insanın günahlılığına uygulanan şaşmaz ve kesin yargı. Bunların yanı sıra İncil'i yayma ve herkese duyurma yükümlülüğü.. İncil'in sunusu insanda 'iman' ögesini ışığa getirir, inanılacak somut ve belirgin temele tüm varlığı oturtur. İncil Tanrı sevgisinin kanıtı, Tanrı'nın günaha karşı öfkesi ve yargılamasıyla ilgilidir. İncil'de, tanrısal öfkenin haçta kurtarıcı Mesih'e indiğine tanıklık edilir. Bu yargıyı kendi günahına karşı sunulan kurtulmalık olarak değerlendirene Tanrı kayrasının eriştiği belgelenir.

Tanrı'nın doğruluğu sadece İncil'de belirir. Yaşamı ve ölümsüzlüğü aydınlığa çıkarması yine İncil'de bildirilir (bkz. II.Timoteos 1:10). Günaha ölü canı Tanrı'nın hak uygulamasıyla arıtıp doğruluğa ileten güç.. Bu gerçekleşmeden ademoğlu, yerli yerinde duran hareketsiz bir tramvay gibidir. Tramvayın elektrik tellerine dokunacağını uzatması ona hareket getirir. Bunu bir betim olarak kullanırsak, cana yaşam ve sağlıklı hareket getiren etken imanla erişilen Tanrı kayrasıdır diyebiliriz. Tramvayın dokunaçları elektrik tellerine değmeden tramvay ilerleyemez. Belki onu iterek ilerletmeye çabalayanlar olur. Ne yazık ki bu uğraş hareketsiz tramvayı amacına götüremez. Dinsel didinişlerle, kişisel emekler çekmekle diri Tanrı'ya ulaşmaya çabalamak buna benzer. Yaşamda imanın dokunacı Mesih'e değince o varlık günahtan arıtılır yol yapmaya başlar (1:17; 3:24-30; bkz. Galatyalılar 3:11, vb.).

Tanrı'nın insanlığa açıkladığı Sevinç Getirici Haber'den niçin utanılsın? Birçok inanlının içinde buna ilişkin bir çekingenlik ikirciklik korkaklık sırasından duraksama duyguları eğleştiği iyi bilinir. Ademoğulları en miskin ve iğrenç şakalardan, yerli yersiz boşboğazlıktan utanmıyor. Buna karşı İncil'in sevgi kayra af sonsuz yaşam mesajından utanç duyanlar var. Çok mutludur hiç utanmadan, hem de alaya tehlikeye hatta ölüme karşı ağzını açarak Tanrı'nın Mesih aracılığıyla insanlığa sağladığı müjdeyi imanla duayla yüreklilikle ilan eden.. Mesih'in kişiliği kurtuluşla ilgili Tanrı gücünün Sevinç Getirici Haber aracılığıyla yaşamda işlerliğe ve etkinliğe getirilmesidir (bkz. I.Korintoslular 1:23,24). Çünkü Sevinç Getirici Haber iman yoluyla günahlıyı doğruluğa erıştiren Tanrı bildirisi ve etkenidir (1:17).

1:16,17'nci ayetler mektubun öz vurgulayıdır. Girişle (1:1-15) tüm yazının konusunu (1:18-15:13) birbirine bağlayan ana bakla. İncil iman eden her insana kurtuluş sağlayan Tanrı gücüdür. Kurulu düzenin her alanında belirgin olan Tanrı gücünün birey yaşamında etkinliğini görebilmek için İncil'e gidilsin. Orada Tanrı gücü günaha ağınan kişi üzerinde işlerliğini göstermektedir. Tanrı'nın, Oğlu İsa Mesih'te belirginleşen gücü en azgın günahlıyı arıtıyor, kurtarıyor, doğrulukla donatıyor. İncil cana tutsaklıktan özgürlük sağlayan güçlü kurtuluş yeteneğidir. Yeşaya İsa'dan yaklaşık 700 yıl önce buna peygamberlik etti (bkz. 52:7). Pavlos bu mektupta o eski peygamberliğin Mesih'te gerçekleşen evrensel etkisini vurguluyor (10:15). Tanrı'nın görkemi, yüceliği O'nun insan günahına karşı derin üzgüsüne uzanır (1:18). Tanrı'nın kutsallığı günaha karşı kefareti ister. Tanrısal öfke sadece bu kurtarmalıkla yatıştırılabilir. O'nun sevgisi bu kefareti sağladı, adaleti de onu etkin kıldı. Tanrı'nın üzgüsü öneme alınmaksızın, kişiliğinin çok önemli bir inceliği dışlanır. Tanrı kutsallığının günaha karşı doğal tepkisi O'nun öfkesidir. Yatıştırma hak edilen cezayla bütünlenebilir. Tanrı öfkesini dindirmenin doğal çözümü, üzgüsünü çektiği ıstırapla karşılayışında belirir. Tufandan önce Tanrı, "Yeryüzünde insanı yarattığına nadim oldu, yüreği sızladı" (Yaratılış 6:6). Tanrı'nın kutsallığı zorlanınca O'nun sağtöre (etik) ilkeleri sarsıldı. Bu durumda tanrısal öfke taşıdı (1:18). Bu acıklı gelişim Tanrı Oğlu'nun çarmıha gönderilmesiyle sonuçlandı (8:32).

Tufan son bulunca hak ve adaletli Tanrı Nuh'un sunak kurarak orada kestiği kurbandan hoşnut oldu, insanın yüzünden yeryüzünü bir kez daha lanetlemeyeceğine antlaşma yaptı, canlı varlıkları mahvetmeyeceğini vaat etti. Tufanla günahlı insan soyunun düzeltilemeyeceğini Tanrı belirgin etti (bkz. Yaratılış 8:21; 9:20-22). Kurduğu antlaşmanın betimi niteliğinde gök kuşağını saptadı (bkz. Yaratılış 9:8-17). Tufandan önce ve sonra Tanrı'nın günaha karşı hak öfkesi hiç dinmeden sürdü. Bu öfkenin

yatıştırılabilmesi, seven Tanrı'nın yaratıkları yararına onların ıstırapına katılmakla sağlandı (bkz. Yeşaya 59:16; 63:9). Bu, Tanrı Oğlu Mesih'in acılar ve ıstıraplarla çarmıhta kurtarmalık olarak sunulmasına uzandı. Tanrı'nın günaha karşı öfkesini yatıştırabilen tek etken İsa Mesih'in kurtarmalığdır (bkz. II.Korintoslular 5:21). Ulusların orduları düşmanlarını yok edebilmek için canını dişine takarak savaşır. Ne yazık ki düşmanlığın en küçük ögesi bile giderilemez. Tersine, beslenir ve körüklenir. Buna karşı sevgiyle insanlığa gelen İsa Mesih bütün düşmanları yararına öldü, sevgisini insanlığa anlaşılamayan bollukla döktü. Amacı, hem Tanrı'nın öfkesini kendi üzerine yüklenmek hem de insanlar arasındaki düşmanlığı öldürmektir. Dikey ve yatay düşmanlık böylece kaldırılabilir. Günaha karşı göklerden açıklanan tanrısal öfkeyi kendi üzerine çeken kurtarıcı Mesih'e iman etmeyen sürekli Tanrı öfkesinin öznesidir; şimdi ve sonsuzda (bkz. Yuhanna 3:36).

Sevinç Getirici Haber Tanrı'ca Yahudiler'i amaçladı (bkz. Yuhanna 1:11). Bilindiği gibi Yahudiler direniş ardına direniş gösterdi, ama onu tasarlayan ve gerçekleştiren Tanrı Sevinç Getirici Haber'i evrenselleştirdi, müjdesini tüm insanlığa tanıttı. Şu ana dek Yahudi halkı İncil'in sesini duyuyor; aralarından iman eden kurtuluyor, inanmayansa onun belirgin gücünden yoksun kalıyor. Yahudiler arasında olsun uluslar arasında olsun durum aynıdır. Tanrı'nın kurtarış tasarısı insanlığın her iki kesimini de eşit etkinlikle kapsıyor, İncil'de tanıtılan kesin güçle insan yaşamını değiştiriyor.

Sevinç Getirici Haber'de Tanrı'nın insanı doğruluğa eriştirmesi açıklanır. Tüm insan soyunu kapsayan uygulama salt imana dayanır. Kurtarıcı Mesih'in haçtaki eylemine iman dışında hiç kimse Tanrı tarafından doğrulukla donatılamaz. Kimsenin hak etmediği doğruluk gönencidir bu; mektubun dokusunu oluşturan tez. *Dikaosini* ve türevi sözler Yeni Antlaşma'nın içeriğidir demek yanlış olmaz. Tanrı'nın karşılıksız armağanıdır *dikaosini*, hem de onu imanla kabul edenin gönenci.. Bozuk Tanrı-insan ilişkisi haçta asılan Kurtarıcı'ya imanla bir anda düzenli bağlılığa dönüşür. Evrensel Yargıç suçluyu suçsuz ilan eder. Bu beraat etmek (*aklanmak*) değildir. Kurtarıcı Mesih'in kurtarmalığına dayanarak suçluyken suçsuz ilan edilmektir. Suçu olmayan mahkemede aklanır; öte yandan tanrısal eylemde suçu olan insan hak etmediği doğrulukla donatılır. Çünkü Mesih onu sevdi ve onun yerine canını verdi (bkz. Galatyalılar 2:20). Tanrı'nın mahkemesi kendine özgüdür. hiçbir insan mahkemesiyle kıyaslanamaz. Suçlu suçluyken Tanrı'dan kaynaklanan doğrulukla donatılıyor. Egemen Tanrı'nın sevgi ve kayra eylemidir bu. Ulusların mahkemesinden apayrı. Tanrısal tüze insan tüzесinden daha güçlü ve kesindir.

Yunanlılar (*Hellenler*) insanlığı kültür bakımından ikiye ayırırdı: Bir yanda kendileri, öte yandaysa kültürsüz uygarsız Barbarlar. Yahudiler'se insanlığı inanç bakımından ikiye ayırırdı: Tanrı'yı bilen kendileri ve gerçek Tanrı'yı bilmeyen Yunanlılar (bkz. 1:14,16). Pavlos tümüne borçluluktur. Bu para pul borcu değil, şeriatın gerçekleştiremediği kurtuluşu sağlamaya duyulan borçtur. Bu borçluluk duygusu inanlığın yüreğine Tanrı tarafından işlenmiştir. Borcun kesenkes ödenmesi dışında can rahatlığı bilinemez. Velev birey borç alıp onu ödememeyi huy edinmiş! O borç kendisini sonsuza dek tedirgin edecek (bkz. Yuhanna 3:36). Konusu edilen borcu kapatmak, tanrısal kurtarış insanlara tanıtmakla, O'nun verdiği doğruluğu belirtmekle gerçekleşir.

Sevinç Getirici Haber'i duyana tek çıkış yolu vardır: Kurtarıcı Mesih'e iman etmek (1:17). Doğruluk din gelenekleri, koşulları ve sevaplarıyla kazanılamaz. Kendisini en yoğun dinsel uğraşa veren insan hiçbir zaman, "Şeriatı tam uydum, Tanrı tarafından tam doğrulukla donatıldım" demesin. Diyemez de. Şeriatın bir yanı uygulanırken başka yanı sırtır, hak hak diye protestoyu bastırır. İmanla doğruluğa kavuşan can tıpkı İbrahim gibi davranır (bkz. Yaratılış 15:6). Eski Antlaşma'da Habakkuk peygamber konuyu bu ilke üzerinde odaklar (bkz. 2:4). Yeni Antlaşma'da Pavlos bu yerde (1:17) ve Galatyalılar'da (bkz. 3:11) hiç değişmeyen tanrısal gerçeği üsteler. İbraniler yazarı aynı doğrultuyu gösterir (bkz. 10:38). Kutsal Ruh günahlı yüreği iman yoluyla doğruluğa yöneltir (bkz. Yuhanna 16:8-11).

Yazar Pavlos Şam yolunda tövbe etmeden önce töresel din kurallarına sınımsız sarılarak Tanrı'ya geçerli olmaya didinmekteydi. Çabası düş kırıklığıyla sonuçlandı. Bir gün Pavlos yücelerde egemen Mesih'i gördü. Yeryüzünde en çok hınç taşıdığı bu kişi yüceden konuşarak onu sağduyuya ve imana çağırdı. Pavlos o anda bambaşka bir insan oldu. Mesih yumuşak huyluluğu kucaklayanın katı bağınazlığını kırdı, varlığını doğrulukla donattı. Saul'un dünyaları değişti, gecesi gündüze dönüştü. Şeriat uğraşlarından özgürlük Tanrı'yla sağlıklı ilişkiyi gerçekleştirdi. Yaşamı taptaze yön buldu. Böyle bir insan hiç kuşkusuz Sevinç Getirici Haber'den ar duymaz. Günah suçlamasına karşı, kişisel meziyetlerin, faziletlerin, dinsel heveslenmenin yerini Mesih'in sağladığı doğruluk ve esenlik alır (1:7).

Habakkuk 2:4'ten çok iyi bilinen alıntıya değinildi: "Doğru kişi imanla (sadağatle) yaşar." İman ve sadağat, İbranice'de *emun* ve *emunah* aynı kökten kaynaklanır. Yunanca'da da öyle: *pistis*, *pistos*. Tanrı'nın önünde imanla doğruluk aşamasına yükseltilen, sadağatli yaşam yöntemine kavuşur. İkisi birbirinden ayrı tutulamaz. Eski Antlaşma'nın Yunanca'ya çevrili (LXX; İ.Ö. üçüncü yüzyıl) *pistis* (iman) olarak veriyor. Yeni Antlaşma'da dört alıntı *iman* sözünü kullanıyor. 1:17'de vurgulanan bu tanrısal gerçek; 1:18-4:25'te mektubun ana konusunu oluşturuyor. İman, inanmak bu kesimde yirmi yedi kez geçer. Doğruluk, adalet, hak, (*dikaiosi*) yirmi dört kez kullanılır. Tanrı'nın günahlıyı arıtarak onu doğrulukla kuşatması, Baba sevgisinden kaynaklanan armağandır (bkz. 3:24; 4:4-5,16). Salt imanla elde edilir bu.

Tanrı günahlıda hiçbir iyilik yararlılık dinsel, vb. görüp de onu doğru kılmaz. Günahlı can O'nun armağanını sadece imanla değerlendirsin. İman kurtuluşa verilen bir karşılık değil, tıpkı dendiği gibi, 'Umulanların güvencesi, gözle görülmeyenlerin kanıtı' dır (İbraniler 11:1). Bireyin bireye sunduğu bir armağanın gönül hoşluğuyla kabul edildiği gibi, Tanrı'nın arıtma ve doğru kılma armağanı da imanla, teşekkürle kabul edilsin. Armağana karşılık verilmez. Ters durumda ona armağan denemez (4:4-8). Tanrı katında doğruluk yolu tektir. O'nun günah nedeniyle zorlanan, zedelene adaleti İsa Mesih'in kurtarmılığıyla, günahlının da buna imanıyla yatıştırılır. Kurtuluş yolu tektir; Musa'nın yasasını alan ama onu tutmayan Yahudi'ye de, yasa ne bilmeyen pagana da. Günah sorunu kutsal Tanrı'yı en çok uğraştıran insan çalkantısıdır (bkz. 1:18-3:20). İman, Tanrı doğruluğunu harekete getiren hoş kokulu kabullenme tepkisidir (bkz. 3:21-4:25).

Akla bir soru gelebilir: Allah'a inanan herkes doğrulukla donatılır mı? O'nun belirgin göstergesine göre, hayır! Tanrı'ya iman arıtan, kurtaran, doğrulukla donatan iman değilse o belki bir din kanışı, kafa inanışı, görenek gidişidir. Bu türden iman Tanrı'yi hoşnut edemez. Egemen Tanrı'nın inanılmaya gereksinim duyduğu düşünülemez. Gereksinimi olan insandır. Günahattan arılmaya, doğru kılınmaya.. Bunaysa kurtarıcı Mesih'e imanla erişilir. Günah sorununun bunun dışında çözümü olanaksızdır. Nice dinsel bireyin iki arada bir derede kalışı buna tanıklık etmekte. 1:18 ve 19 ayetler 1:18-3:20'ye başlıktır. Sevinç Getirici Haber'de Tanrı'nın insanı doğruluğa erdirmesi açıklanır (*apokalypto*, 1:17). Buna karşı tüm tanrısaymazlığa ve kötülüğe karşı Tanrı'nın öfkesi gökten açıklanır (*apokalypto*, 1:18).

Tanrı bir yandan günahlıya sevgisini ve kayrasını açıklar, bu sağlayışın tepilmesindeyse öfkesini salar. O Hak'tır; hakça ve adaletle davranandır. Sevgisi, kayrası göklerden yücedir; O'nun adaletini zedelemişken sevgisinin özverili sunusunu tepene öfkesi sonsuzdur. Tanrı hiç kimseye, hiçbir inanca ya da halka hatırnazlık etmez, yanlılık göstermez (bkz. Eyub 4:18; 5:18). "O meleklerinde de hata bulur...Çünkü O incitir, O sarar." Melekleri derin derin düşündüren armağansal kurtuluş eylemini kendisi bütünledi; bununla adaletinin hakkını verdi: Biricik Oğlu'nu en kudurgan yargıya atadı. Şu ya da öbür nedenle Mesih'i dışlayana bu kez O'nun öfkesi boşalacak; hem de seven Tanrı'nın öfkesi acımasız olacak (bkz. Yaratılış 7:11, 12; 19:24,25; Mısır'dan Çıkış 15:7; 32:10-12; Çölde Sayım 11:1).

Tanrı kayrasının olanca kesinliğiyle gün gibi açıklandığı Yeni Antlaşma'da, O'nun öfkesi de tüm şiddetiyle belirgin olur (2:5; 5:9; bkz. Efesoslular 5:6; Koloseliler 3:6; I.Selanikliler 1:10; 5:9). Ademoğlu çoğu kez yersiz ve gereksiz kızgınlık gösterir. Buna karşı Tanrı'nın öfkesi her durumda adaletiyle uyumluluktur. O hiçbir zaman adaletinden ödün veremez. Golgota haçında adaletinin hak dileğini İsa Mesih'e boşaltan evrensel Yargıç, bu kurtarıcıyı yadsıyana yine adaletinin hak dileğini uygulayacak. Mesih Tanrı'nın kızgın öfkesini altı saat taşıdı. Yıldırımın mahvediciliğini üzerine çekerek günahlıya paratoner oldu. O'nu yadsıyan günahlı sonsuzlar sonsuzu Tanrı'nın öfkesi altında kalacak (bkz. Yuhanna 3:36). Tanrı'nın kişiliğinde kaprise ve dönecliğe yer yoktur. O, cenneti ve sonsuz yaşamı en sağlıklı ve etkin yöntem olarak önümüzde belirtiyor. Buna karşı sonsuz yargıyı günahlıya hiçbir koşulla ondan kaçınılamayan kesin sonuç olarak sergiliyor. Budur şaşmaz adaletin dileği. Her ikisine ilişkin belirgin bilgi verir Tanrı; ilkinin değerlendirmek, sonrakinden ürkmek bireyin sorumluluğuna ve kararına bağlıdır.

Pavlos, Tanrı'ya ilişkin bilginin apaçık belirdiğini anımsatır (1:19). Burada dıştan edinilen Tanrı bilgisinden söz edilmekte (*fanerosis*). Bu bilgi içte biçimlenen açıklayışla (*apokalypsis*) eşlenmezse yeterli olamaz (bkz. I. Korintoslular 2:10,12). Bu da, Kutsal Ruh'un iç yaşamda Tanrı Sözü'nü parlatmasıyla gerçekleşir (8:23; bkz. I.Korintoslular 1:20-22; Efesoslular 1:14). Davut on dokuzuncu Mezmur'da aynı bilginin açıklıkla iletildiğine tanıklık eder. Davut Tanrı bilgisinin insana belirdiğini doğasal açıklayışla tanıtlar (1:20). Kişiliğini, eylemlerini Kutsal Sözü'nde belirten Tanrı (1:2; bkz. II.Timoteos 3:16,17; II.Petros 1:19-21), bunun ötesinde genel açıklama diye bilinen nesnel yollarla da yüceliğini-gücünü gösterir. Dikkati kurulu düzene ve doğaya doğrultur. Yeterli, ayrıntılı bir açıklama olmamakla birlikte yine de O'nun egemenliğini bildiren bir öğedir doğa. Bunun ötesindeyse Tanrı'nın her varlığa koyduğu vicdan, O'nun içimizdeki sesidir

(2:15; bkz. Yeşaya 5:7; II.Korintoslular 1:12). Ayrıca insanlığın tarihi Tanrı'nın egemenliğine görkemine tanıklık etmekte (bkz. Daniel 2:21; 4:17). Ama hiç kimse yanlış düşünceye sürüklenmesin. Gerçek Tanrı'yı, diri Mesih'i gerektiği gibi tanımamıza sağlam ve kanıtlı belge O'nun Kutsal Sözü'dür. Bu, Tanrı'nın somut vahiyi ve esinidir. Ötekilerin tümü bölümsel açıklamalardır. Tanrı kendisini Kutsal Sözü'nde tanıttı ve bunun yanı sıra beden kuşanan biricik Oğlu'nun kişiliğinde (bkz. Yuhanna 1:14; Koloseliler 1:15-19; İbraniler 1:1,2; I.Yuhanna 1:1) açıkladı.

Yahudiler'e Eski Antlaşma'da Tanrı'nın vahiyi verildi. Tapındıkları Tanrı'yı kesinlikle biliyorlardı. Bu vahiye sahip olmayan paganlar burada gösterilen çeşitli kanıtlarla O'nun göze görünmeyen niteliklerini bölümsel açıdan da olsa biliyorlar (1:20). Ne var ki, onları çevreleyen açıklamalara aldırış etmeden günahlılıkta diretiyorlar. Bunun için hiç özürleri yoktur. Bu durumda hepsinin Sevinç Getirici Haber'i duyması belitseldir. Çünkü Tanrı'nın *doğrulukla donatım eylemi* salt bundadır ve yalnız oradan öğrenilebilir.

Mantık (eseme) biliminde *neden ve sonuç* olarak bilinen bir tümdengelim kavramı vardır. Tümel önerme her alanda tanınan uygulamadır. Burada bu temel ilkenin gerçekliğiyle karşılaşmaktayız (1:24-28). Her sonuç eninde sonunda o olgunun nedenine dönüşecektir. Günahın taşıdığı lanet budur. Herhangi bir günah, sonucunu doğurunca orada noktalanmaz; döner dolaşır taze bir günaha dönüşür. Kötü sonuç yepyeni bir kötülüğün tohumu niteliğinde ekilir. İşlerliğe giren günah çirkin sonucu oluşturduktan sonra yeni bir bozukluğa gebeliği başlatır. Günahın getirdiği ceza daha geniş çapta günahı doğurmaktır. Ruhun tutsaklığını daha da korkutucu boyutlara taşır bu.. "Düşük insanı kendi kötülükleri kenetler; günahının uğraşlarıyla onu kısıvrak bağlar." (Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 5:22). Günahlıyı kendi günahının bağları kenetler. Yerçekimi kuralının günah konusunda da etkinliği her yaşamda belirgindir. En küçük günahı kendi haline bırak, korkutucu etkinlikle yepyeni uzantılara götürecektir canını.

Bu çetin gelişim Tanrı'nın sevgisi ve kutsallığıyla nasıl bağdaştırılabilir? Ademoğlunun özgür isteği Tanrı'nın sağgörüsüyle çelişkiye düşünce, O'nun egemen yetkisi günahlının yoluna engeller yerleştirmesiz. Bu ilişkide şu yerlere eğilmek yarar sağlar: Yasanın Tekrarı 8:2; II.Tarihler 32:31; Mezmur 81:12,13; Hoşea 4:17; Habercilerin İşleri 14:16; 17,30. Konusu edilen olgularda Tanrı'nın *'izin vermesi'* kararına dikkat edilsin. 25'inci ayette bu gerçek belirtilir. Günahlının Tanrı'yı kendi kaprisleri doğrultusunda kullanması küstahlıktan öteye gidemez (1:20).

İki sınıf günahlılıktan söz ediyor yazar: Bilerek ya da bilmeyerek. Bu ürkütücü listede konusu edilen kötülükleri yapanlar, bir de kesin bilgiyle günahı kucaklayanlar.. Günahıtan günah öğesini dışlayanlar, günahı onaylayanlar, her tür günah karşısında bunların aşırı kötülüğüne tınmayanlar ve kıllarını kıpırdatmayanlar. Günahlı insan hem kendisini hem de çevresini hak Tanrı'nın bunları gördüğü gibi görebilse bunun parlak sonucu günahıtan ayrılıp kurtarıcı İsa Mesih'e iman etmek olur. Günahı işleyen ya da onu onaylayan bu eylemin korkutucu özelliğini, mahvedici boyutlarını kavrayamaz. Günahın yıkıcı, kahredici, cehennemle sonuçlanan niteliğini sadece Tanrı'nın Kutsal Ruh'u tanıtır.

Paganlar doğru olanı yalanla değiştirdiler: Tanrı'nın yüceliğini yaratık özellikleriyle karıştırdılar (1:23). Tanrı'nın gerçeğini yalanla bastırdılar (1:25). Kadınlar ve erkekler

dođal iliřkiyi dođala ters dūřene dōnūřtūrdūler (1:26,27). Kutsal ve hak Yargıç elbette bu sapmaları ilgisizlikle karřılayamaz. Bu yūzden Tanrı bu kiřileri gūnahlarına yarařan uygunsuzluđa teslim etti. Bu tūr sapmaları dođal olarak karřılamak O'nun ōz nitelikleriyle çeliřki dođurur. Bu yūzden Tanrı bu kiřileri gūnahlarına yarařan uygunsuzluđa teslim etti (1:24,26,28). Yazar teslim edilmeyi, yargıcın suçluyu ceza yetkililerine teslim etmesiyle betimliyor (*paradidomi*). O çayda gōrūnūm ne idiye Őimdiki dōnemde de aynıdır. Ve Pavlos bu tūr insanların canı gōnūlden daldıđı her çeyit uygunsuzluđun kendine ōzgū iřlerliđini anlatıyor (bkz. 1:29-31).

Yirmi iki, ya da yirmi ūç ayrı sađlıksız yıkıcı eylemi birbiri ardından sıralıyor yazar. Bunlar gūnahın kendilerini dūřūreceđi bataklıđı bilmelerine karřın (1:32), dođru ve erdemli eylemi bilme ařamasına gelmeye yanařmıyorlar (1:28). Bu çeliřkili gōrūnūm gūnaha tutsak ademođullarının sūrekli bocalayıřını gōsteriyor. Kafaları dođruyu kestiriyor; ne var ki, dođruya bađlanmak istemiyorlar. Budur, içinde gūnah sūrtūřmesiyle bođuřan gūnahlının cengi (bkz. Galatyalılar 5:17). Gūnah insanın sađlıksız eylemi olmakla yetmiyormuř gibi, niceler bařkalarının gūnahını kōrūklūyor ve destekliyor. Gūnahın bulařkanlıđı her canı içeriyor. Kiři kiřiye gūnaha sūrūklūyor; o da benim gibi biri, diyerek kōrleřen duygusunu rahat ettirmeye çalıřıyor. Gūnahın sinsiliđini kim yadsıyabilir? Bu tuzađa yakalanana salt Tanrı'nın sevgisi kurtarıřı ve koruyuřu ōzgūr kılabilir. Bunlara karřı Tanrı'nın ōfkesi gōkten açıklanıyor (1:18). Çaylar boyu O'nun saptadıđı yasa uyarınca, sonsuzu kapsayan ōlūm yargısı bu iřleri yapanlara eriřiyor (1:32).